

næringsalliansen®

SAMAN FOR VESTLAND

**BERGEN
NÆRINGSRÅD**
 Bergen Chamber of
Commerce and Industry

OSTERØY INDUSTRI OG NÆRINGSLAG

NÆRINGSRÅD

Næringsalliansen Vestland

- Stifta i 2008
- 17 næringsråd i Vestland fylke
- Meir enn 3000 verksemder
- Meir enn 150 000 arbeidsplassar

- Austevoll
- Askøy
- Bergen
- Bjørnafjorden
- Bømlo
- Fikse (Etne og Vindafjord)
- Kvam
- Kvinnherad
- Nordhordland
- Osterøy
- Hardanger
- Sogn og Fjordane
- Stord
- Tysnes
- Vaksdal
- Voss
- Vest (Øygarden)

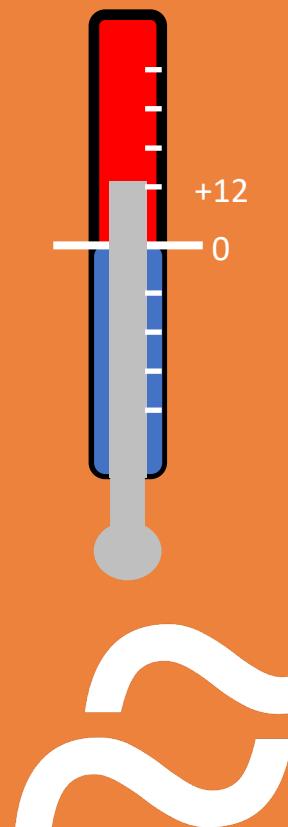
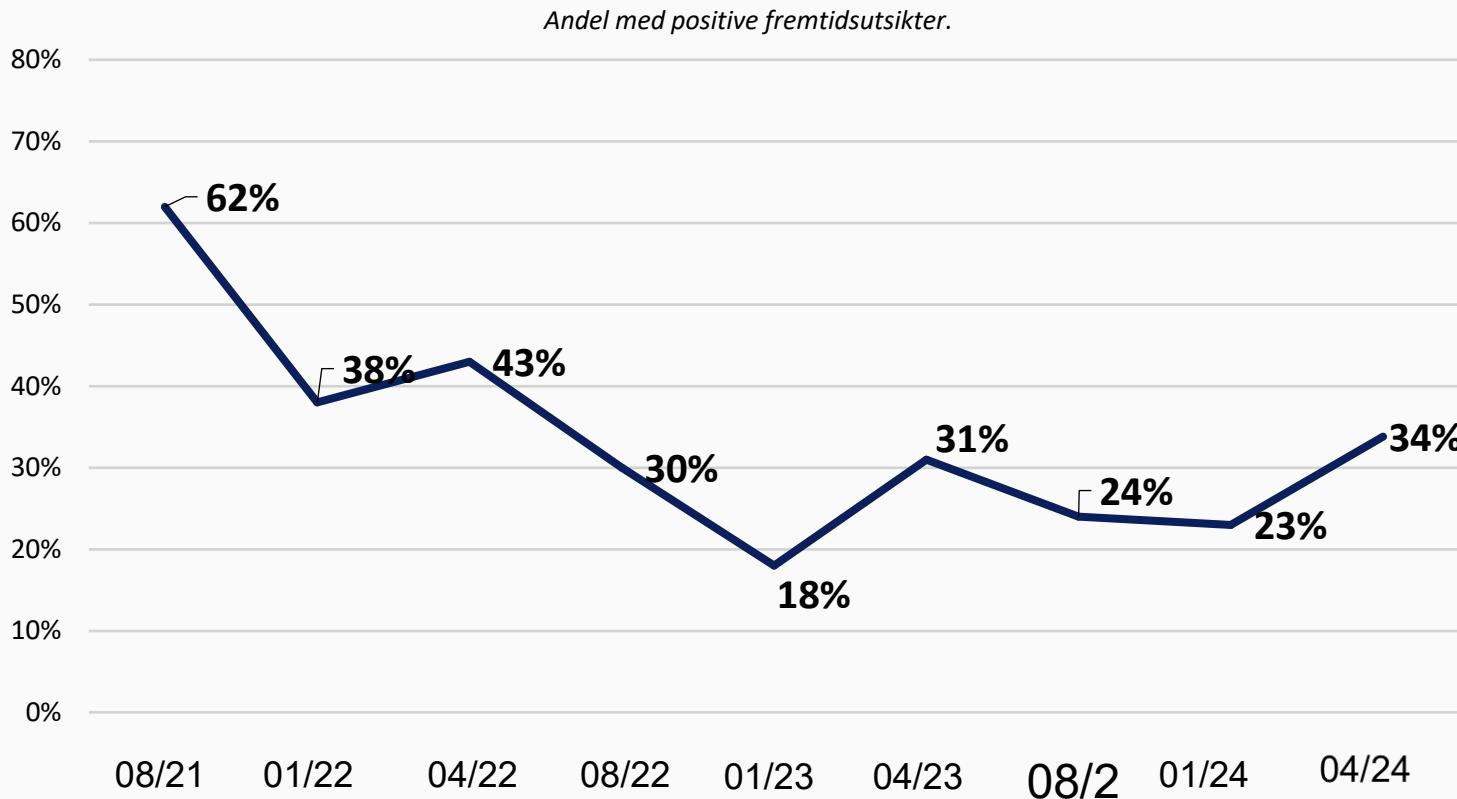
«Eit forsterka og inkluderande **samarbeid** mellom dei private næringsforeiningane i regionen.»

- Meir kraft i påverknads- og lobbyarbeidet
- Fellesorganisert talerøyr ovanfor Vestland fylkeskommune
- Framstå samla i utvalde saker, også som høyringsinstans regionalt og sentralt
- Utveksling av kunnskap og erfaringar, nettverksdeling

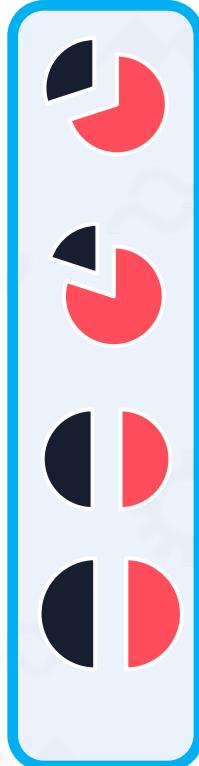

Optimismen stig – men små endringar

Det våre medlemmar meiner er viktigast

- 2 av 3: meir føreseielege rammevilkår
- 8 av 10: avvikle formueskatten
- 5 av 10: betre tilgang på kompetanse
- 5 av 10: betre infrastruktur

Saker vi har arbeidd med over tid

- Føreseielege rammevilkår
- Tilgang på kompetent arbeidskraft
- Omstilling, det grøne skiftet
- Samferdsle og infrastruktur

Fleire aktuelle saker

- Fagopplæring, lærlingordninga, eit desentralisert skuletilbod.
- Styrking av filminsentivordninga.
- Samarbeid med Aksjon for norsk eigarskap. Formuesskatten opptek svært mange av medlemsverksemndene.
- Full støtte til planane for «Offshore Wind 2040» - eit forskingsprosjekt i regi av Universitetet i Bergen m.fl.

Næringsalliansen gjer ein skilnad

- Tett kontakt i alliansen
- Kartlegging,
medlemsundersøkingar
- Høyringar

Alltid noko å dele

«Korleis gjer de dette..?»

- Utveksling av erfaringar er viktigast av alt
- Frå null til 18 tilsette
- Frå null til 175 år
- Ulike økonomiske rammevilkår

Møte med vestlandsbenkane på Stortinget 21. mai 2024

Bjørn Lødemel, Sogn og Fjordane Næringsråd

- Om Nasjonal Transportplan, havbruk og andre aktuelle saker.

ØSTERØY INDUSTRI OG NÆRINGSLAG

NTP 2025-2036. Felles innspel frå Vestland

Hordfast	Ferdiggjøre reguleringsplan	Vurderes om handlingsrommet blir større (i praksis helt ute – ikke utsatt)
K5 Arna-Stanghelle	Oppstart	Fullfinansiert
Vågbotten-Klauvaneset	Planlegging	Fullfinansiert forutsatt bompenger (byvekstavtalen/bompengeavtalen) Ikke lagt i portefølge for tidlig oppstart med bompenger
Bybanen	Avventer lokal avklaring	Avventer lokal avklaring men skal bygges («Regjeringen prioriterer 70 pst. statlig bidrag til det fylkeskommunale kollektivprosjektet Bybanen til Åsane i Bergen.»)
Fløyfjellstunnel	Avventer lokal avklaring	Avventer lokal avklaring men skal bygges («Forlengelse av dagens E39 Fløyfjellstunnel nordover vil bli vurdert i sammenheng med bybaneutbyggingen»)
Storehaugen-Førde	Oppstart	Fullfinansiert
Stad skipstunnel	Anbudsvær 2025 Oppstart	Fullfinansiert gitt anbud under forventet kostnadsramme
Fylkesveg	+26% (årlig gjennomsnitt)	+55% (årlig gjennomsnitt mot i 2024)
Skredsikring	+22% (årlig gjennomsnitt)	+33% (årlig gjennomsnitt)
Strynefjellet	Planlegging	Oppstart og mulig fullfinansiering

Eit samla Vestland NTP 2025-2036.

<ntp-vestland-presentasjon-20240110.pdf>

(d3gkcpa86cdznk.cloudfront.net)

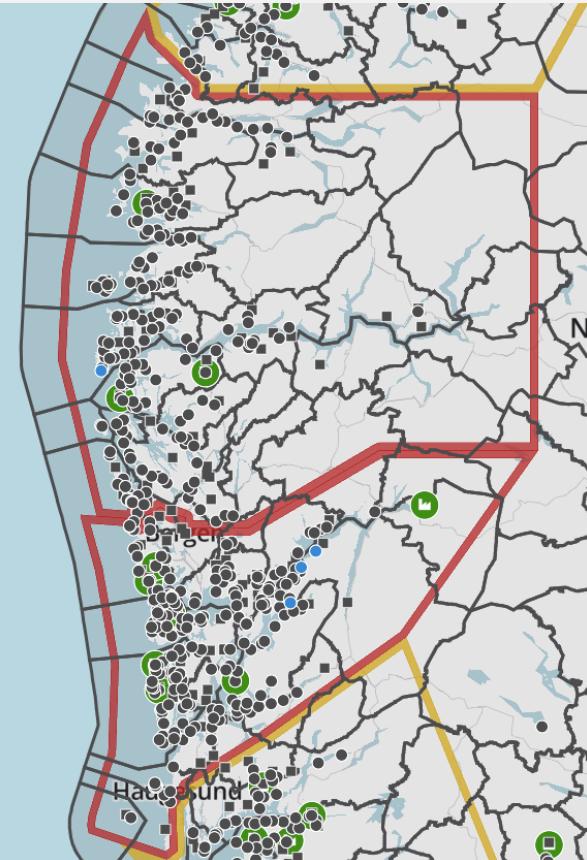
Har sendt innspel på komitemerknader:

- E39 Hordfast
- E16/K5 Fellesprosjekt Arna Stanghelle.
- E39 Vågsbotn-Klauvaneset
- E39 Storehaugen-Førde
- E134 Røldal-Seljestad
- Bybanen
- Stad skipstunnel
- Fylkesvegvedlikehald og skredsikring

Havbruksnæringa i Vestland.

- 12 mrd i verdiskaping i sjømatnæringa i Vestland fylke.
- 2400 direkte sysselsett i havbruk i Vestland.
- Kan gange med 3-4 for å få den totale sysselsettinga.
- Vestland fylke er det største eksportfylke i Norge på laks og regnbueørret

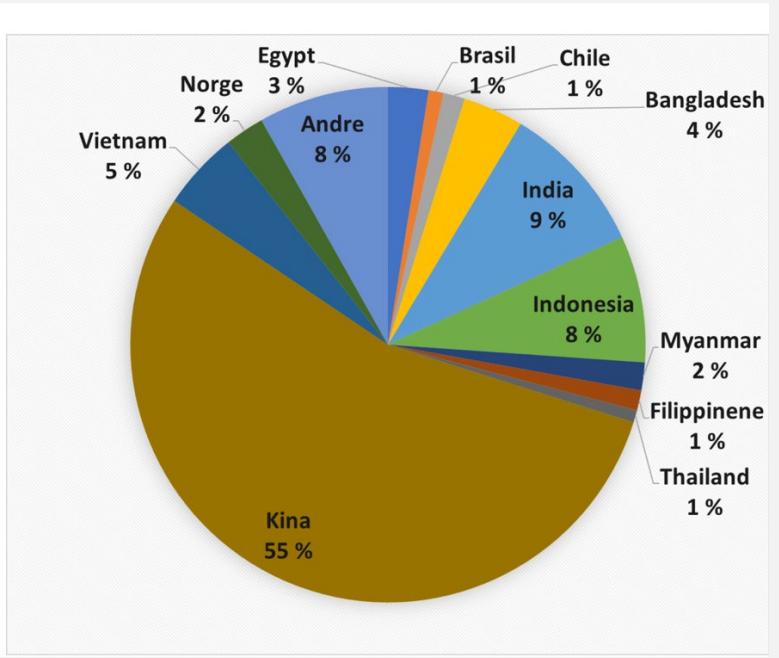
Trafikklyssystemet. Bakgrunn

- Stortinget gjorde vedtak om å innføre trafikklyssystemet i 2015 for å regulere forholde mellom havbruk og villaks. Særleg var dette knytt opp mot lakselus. Bakrunnen var å sikre ein føreseieleg vekst for havbruksnæringa og å sikre at lakselus ikkje hadde utilsikta negativ innverknad på bestanden av villaks.
- Stortinget var tydelege på at det skulle vere «forutsigbarhet» - og at næringa gjennom handling faktisk kunne løfte seg ut av raudt eller gult lys. Næringa skulle heller ikkje tilleggast ansvaret for utanforliggande tilhøve som påverka villaksen.

Trafikklyssystemet ei katastrofe for Vestland 1

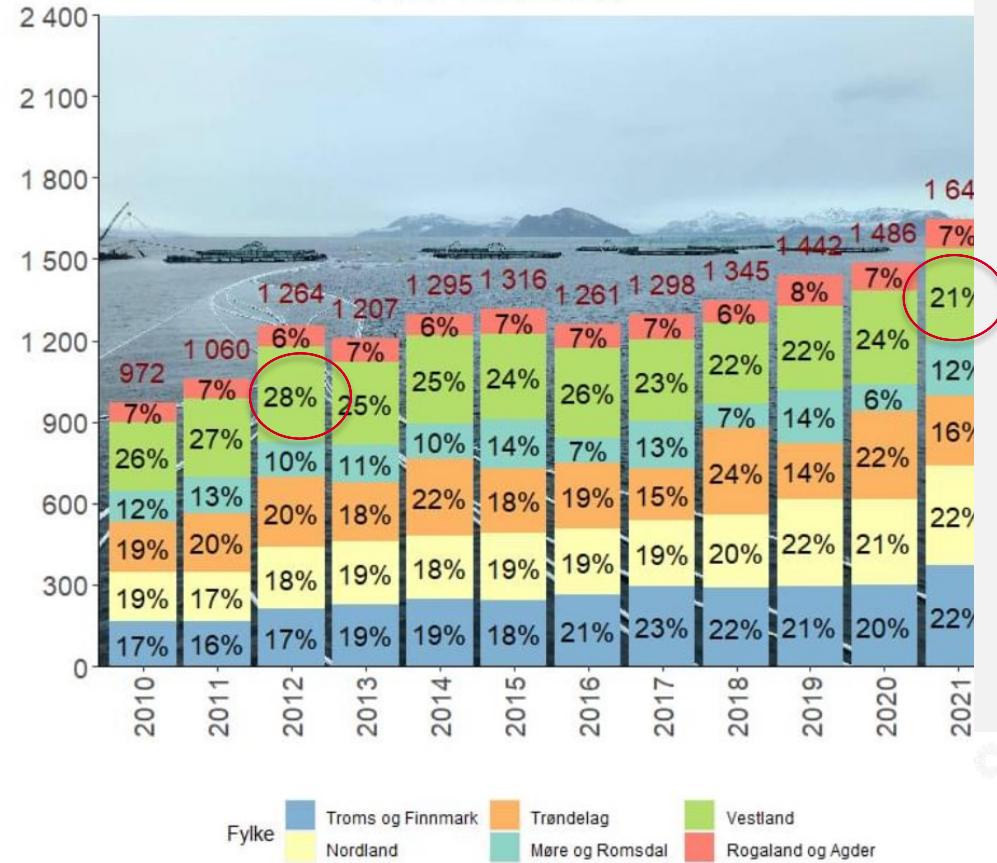
- Då trafikklysordninga vart vedteken i 2015 starta havbruksnæringa i PO3 og PO4 eit omfattande arbeid for at næringa kunne vere blant dei grøne produksjonsområda og dei har heile vegen jobba systematisk for å få dette til. Dette arbeidet har også gjeve gode resultat, og dei fleste parameter peikar i rett retning. Arbeidet for å redusere lus på villaks har vore vellukka.
- Etter 2 nedtrekk på 6 % var derfor det både med sjokk og vanntru meldinga om nytt nedtrekk på 6 % kom denne våren. Alt det gode arbeidet hadde vore til ingen nytte og på trass av historisk lågt lusenivå kom det eit nytt nedtrekk. Stortinget sitt klare vedtak om ei føreseieleg ordning hadde ingen verdi for næringa. Her var det forskarane og byråkratiet som hadde vunne fram .... igjen.

Akvakultur produksjon i Verden

Slaktekvantum laks og ørret

(i 1000 tonn rundvekt)

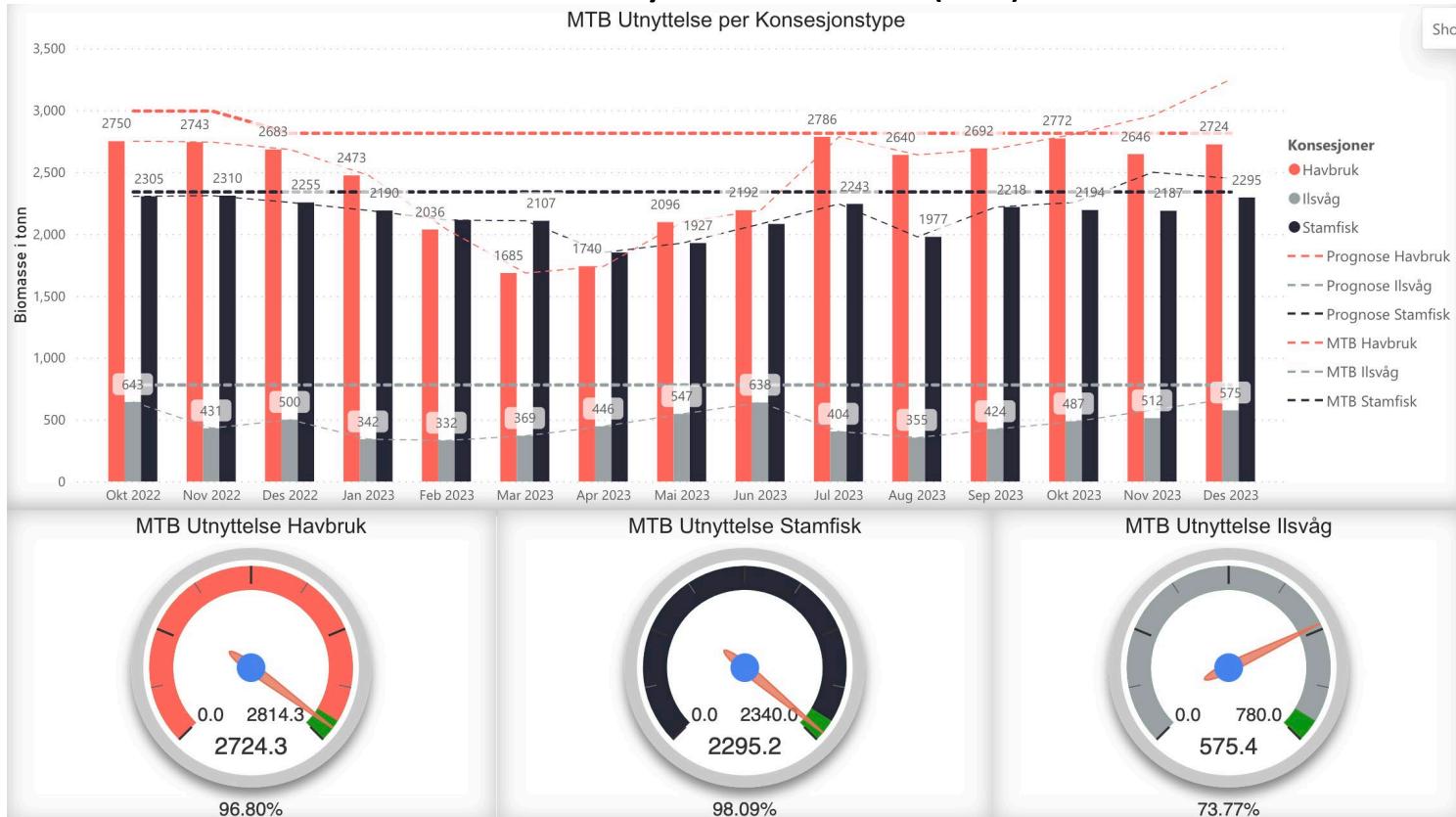

MTB Utnyttelse 2023 (UB)

MTB Utnyttelse per Konsesjonstype

Show

Kommentar frå Lina Braanaas i Kyst.no

– Det må jo egentlig skje i morgen, og nå har vi store forventninger til at denne ordningen skal komme på plass i løpet av 2024. Nå er det viktig at de rigger dette til slik at det faktisk fører til den omstillingen de ønsker, og at den ikke blir for kompleks slik at kun et fåtall aktører får mulighet til å utnytte den.

Lederen forteller at selskapet har god biologi og lav dødelighet og produserer på en måte hvor de ligger helt i toppen av biomassetaket. Dette sier hun gjør at nedtrekket rammer dem spesielt hardt.

– De som har utfordringer med høy dødelighet, har jo en lavere biomasseutnyttelse, det kan selvsagt også være andre grunner til at MTB ikke utnyttes effektivt. I de tilfellene rammer nedtrekket uutnyttet produksjonskapasitet. Nedtrekket rammer de som har best biologi og som driver mest effektivt.

Trafikklyssystemet ei katastrofe for Vestland 2

- Utviklinga til villaksen på Vestlandet krev ein heilt anna presisjon enn det som er lagt til grunn i forsking og forvaltning.
- Dei viktige havbruksbedriftene våre, leverandørindustrien og mange lokalsamfunn blir så därleg behandla av offentleg byråkrati at her må stortingspolitikarane stå opp for næringa.
- Dagens trafikklysordning, som er basert på dei kunnskapsmanglar som er avdekka, betyr ei permanent statleg nedbygging av havbruksnæringa gjennom systematisk feil bruk av data og manglande kunnskap.
- Stortingspolitikarane må ta innover seg at dette får svært dramatiske konsekvensar heile næringa i PO3 og PO4.

Luse overvåking ved tråling smolt Sognefjorden

Sognefjorden per 1. mai							
År	Smolt trål	Lus trål	Snitt lus trål	Fisk oppdrett	Lus oppdrett	Snitt	Farge (2023-rapport)
2012	98	472	4,82	-	-	-	
2013	94	9	0,10	-	-	-	
2014	72	5	0,07	7371538	212052	0,03	
2015	-	-	-	5630705	538613	0,10	Red
2016	-	-	-	-	-	-	Yellow
2017	195	4909	25,17	5605808	1117513	0,20	Red
2018	401	824	2,05	9815271	1485550	0,15	Yellow
2019	332	8263	24,89	5540587	375401	0,07	Red
2020	247	141	0,57	6903563	402142	0,06	Yellow
2021	150	2356	15,71	3865151	230375	0,06	Red
2022	177	1896	10,71	8255306	487709	0,06	Red
2023	630	4860	7,71	2842745	189829	0,07	Yellow

Kategorier

- Produksjonsområde 3 – PO3
  - Granvin
  - Mundheim
  - Omvikselva
  - Oselva
  - Dragselva
  - Uskedalselva
- Produksjonsområde 4 – PO4
  - Ytredalselva
  - Stryn- og Eidselva
  - Vossovassdraget
  - Lærdal
  - Gaula
  - Ervikselva
  - Nausta
- Publiseringer
- Prematur tilbakevandring
- Vandringsmønstre
- Bestandsovervåking
- Utvandringstidspunkt for smolt og prematur tilbakevandring av sjøørret
- Andre

FORSKNINGSOMRÅDER

Forskningsprosjektet SalmonTracking 2030 ble satt i gang i 2017. Formålet med forskningen er å bedre kunnskapsnivået om de ville ressursene av laks og sjøørret i vårt nærområde.

Bestandsutvikling

Antall laks og sjøørret som vandrer ut og inn av elvene overvåkes ved hjelp av kamera. Hvert individ klassifiseres ved å estimere størrelse, kjønn, opphav, alder mv. Grad av lakselusinfestasjon registreres.

Vandringsmønstre

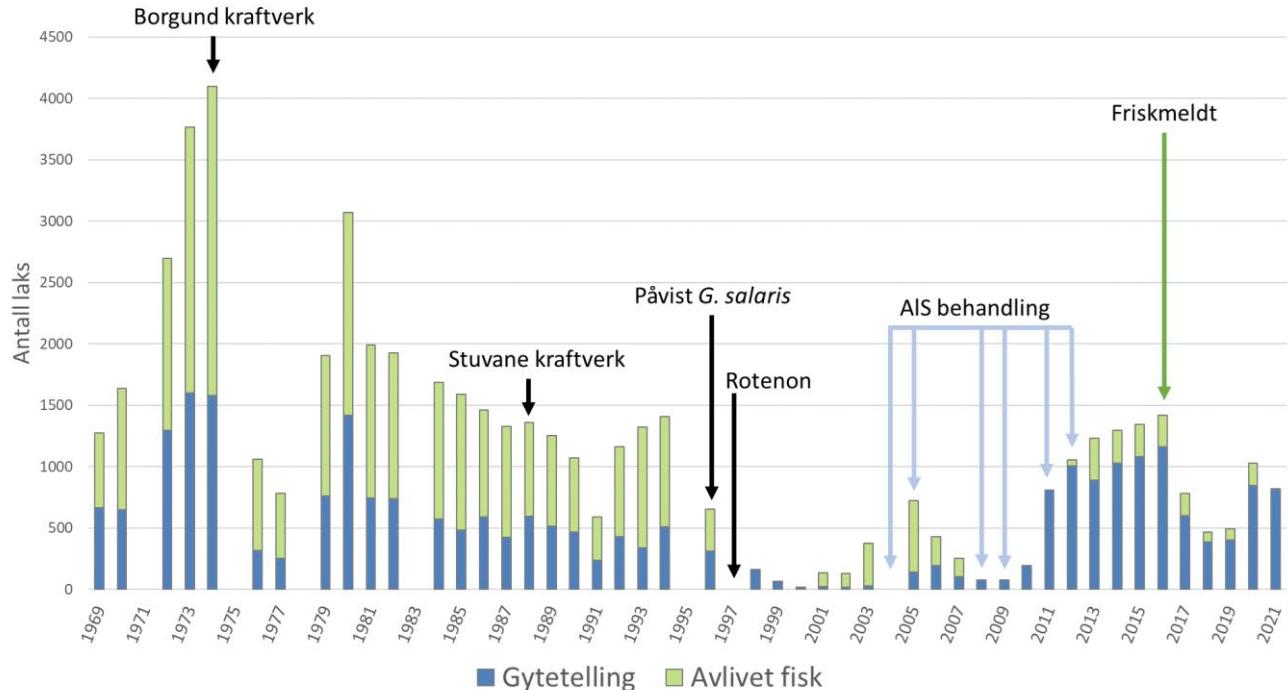
– Prosjektet legger vekt på å avklare når laksen og sjøøreten vandrer ut av/inn i elvene, hvor den svømmer, hvor fort og dypt den svømmer mm. Herunder bl.a. å måle andelen tilbakevandrende laks og sjøørret.

Prematur Tilbakevandring

Hvor mange og i hvilke vassdrag kommer sjøøreten for tidlig tilbake, og er det områder som peker seg ut/ikke peker seg ut når det gjelder lakselusindusert prematur tilbakevandring.

Lærdalselvi fra 1969 til 2021

Korleis kan ein gå frå ei varsla katastrofe til ei framtidsretta løysing?

- Havforskar Jens Christian Holst sa dette på ein svært treffande måte i Ilaks.no 20. mars 2024. «Det må føles ekstra bittert når nedtrekket er basert på tall som høyst sannsynlig ikke har rot i virkeligheten». Kva vil de som er Stortingspolitikarar gjere for å gje havbruksnæringa føreseielege ordningar for vekst slik som dykkar kollega lova i 2015?
- Her er nokre enkle forslag som kan løyse dette:
- **Nedtrekt volum overført til lukka anlegg / samdrift / samlokalisering**
- **Fleksibel MTB for å kunne redusere påveknad på utvandrande villsmolt.**

Beate Korsøen, Nordhordland Næringslag

- U-864: Kvikksølvet må hentast opp.

Kari-Anne Landro, Vest Næringsråd

- Om fleksible planprosesser og gjenbruk av næringsareal

OSTERØY INDUSTRI OG NÆRINGSLAG

NÆRINGSRÅD

Nasjonale forventningar til gjenbruk

Kommunal planlegging er avgjerande for å sikre attraktive næringsareal for industrien og dei langsiktige arealbehova for mineral- og akvakulturnæringane.

Heilskaplege arealplanar er nødvendig for å få til gode avvegingar mellom ulike interesser, slik at det også blir teke tilstrekkeleg omsyn til klima, jordvern, natur, kulturmiljø, helse, landskap, lokalsamfunn, samferdsel, samiske interesser og tradisjonelle næringar som fiske og reindrift.

Kommunane kan redusere dei negative konsekvensane av ny utbygging ved å vurdere gjenbruk og meir effektiv utnytting av eksisterande næringsareal og infrastruktur før ein tek nye areal i bruk.

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023-2027

Vedteke ved kongeleg resolusjon 20. juni 2023

Kommunal- og distriktsdepartementet

Nok fleksibilitet?

Sett i lys av retningslinjene knytt til gjenbruk av næringsareal:

Gjev dagens regelverk og etablert praksis rom for nok fleksibilitet som stimulerer til gjenbruk av næringsareal?

«Men like fullt fortsetter vi å lage planer etter idealene om styringshierarki fra 1960-talets generalplaner, med ukuelig tro på at det går an å lage planer som har detaljert gyldighet på alle samfunnsmråder – over lang tid»

Sitat Gisle Løkken, sivilarkitekt og stipendiat ved institutt for arkitektur og planlegging NTNU

AREALFORMÅL (PBL §11-7)

BEBYGGELSE OG ANLEGG
(PBL § 11-7, nr. 1)

- █ Sentrumskjerne - S
- █ Byfortettingssone - BY
- █ Ytre fortettingssone - Y
- █ Øvrig byggesone
- █ Fritidsbebyggelse - FB
- █ Tjenesteyting
- █ Tjenesteyting - framtidig
- █ Råstoffutvinning - R
- █ Råstoffutvinning - framtidig - R
- █ Næringsbebyggelse - I/L - I/K/L
- █ Idrettsanlegg - I
- █ Grav- og urnelund
- █ Grav- og urnelund - framtidig
- █ Andre typer nærmere angitt bebyggelse og anlegg - M-E-KA-SA-N

Nokre moglege problemstillingar

Eit eksisterande næringsareal med tilhøyrande reguleringsplan. No er det ønska ny bruk, i staden for å etablere nytt næringsareal, men:

- Arealformåla er avgrensa og rigide
- Tillatt utnyttingsgrad gjev ikkje rom for fortetting
- Tillatt byggehøgde skapar utfordringar for ny, ønska næringsverksemd
- Osv

Korleis få til effektive løp for endring til ein meir fleksibel plan for området?

Spørsmål og dialog

OSTERØY INDUSTRI OG NÆRINGSLAG

